

CELEBRACIÓ DELS 10 ANYS DEL GTER

Palau de la Generalitat de Catalunya

7 de juliol de 2014

ESTEM DE CELEBRACIÓ. 10 ANYS CAMINANT JUNTS

Dr. Antoni Matabosch, president

“No hi haurà pau en el món, sense pau entre les religions i no hi haurà pau entre les religions si no col·laboren entre elles”, diu **Hans Küng**.

Nosaltres podríem completar aquest pensament dient: No hi haurà una societat madura, lliure i justa sense les religions. Les religions són font de sentit, de valors per viure humanament i per crear amb imaginació; de força per mirar més enllà i crear esperança. Les religions exerceixen una funció individual, de configuració de la persona; i també una funció social, d'humanització de la societat.

Durant molt de temps, la gran majoria dels sociòlegs afirmaven que la religió en la societat moderna i industrial estava condemnada a la marginació i a la irrellevància; que la modernitat abocava a la secularització radical. Altres, com **Peter Berger**, afirmaven que era el pluralisme, i no la modernitat, el que propiciava la secularització. Avui dia, aquesta tesi s'ha abandonat completament. **Luckmann** afirma que “la predicció feta des del pensament il·lustrat i les seves modernes ramificacions en teoria sociològica de la secularització –de què la religió és un fenomen històric passatger– ha demostrat ser profundament errònia”. El sociòleg **Manuel Castells** ha dit recentment a Barcelona que hi ha un [anhel creixent de religió](#) en el nostre món. La població religiosa del món creix sense parar. Europa Occidental només és una excepció al panorama global, a causa segurament d'una història religiosa, civil i cultural que ha desprestigiada certes religions històriques; però molts afirmen que podria ser un fenomen reversible; veurem. En tot cas, el professor **Bericat** afirma que “la religió... està mostrant de nou el seu poder d'adaptació, i reapareix com una força inesperada i insospitada en la nova dinàmica de les societats (anomenades) postmodernes”. Inclús n'hi ha que afirmen que “el pluralisme (en contra del que afirmava **Berger**)... és la millor garantia de la vitalitat religiosa”. Estem vivint en un món nou, en molts aspectes insospitat, on cal veure la realitat amb perspectiva.

Vostès potser pensaran que no han vingut aquí a sentir reflexions de sociologia de la religió. És veritat. Però també ho és que aquestes consideracions són el marc i, almenys en part, el motiu del per què ha sorgit el GTER. Calia que les mateixes

religions reaccionessin juntes, prenguessin consciència de la seva responsabilitat, que promoguessin accions de col·laboració al servei de la societat, a fi de normalitzar el fet religiós. La nostra societat cada vegada és més plural, també religiosament parlant. Els signes dels temps empenyen a treballar tots junts a fi de donar un testimoni de la profunditat del fet religiós per a les persones i mostrar que fan un gran servei a la societat. El pluralisme ens envigoreix.

Pocs mesos abans de la celebració a Barcelona del Parlament de les Religions, la primavera de 2004, alguns membres de les religions més representatives i arrelades a Catalunya prenguérem consciència que la responsabilitat principal i primera de les relacions interreligioses la tenien les mateixes religions.

Vam creure que calia apreciar i respectar tot el que es feia a altres nivells; però que ningú podia suplir el que poguessin fer les mateixes religions. No es tractava de formar un grup interreligiós més, format per persones a títol personal, sinó crear un nou paradigma de relació en el diàleg entre les religions.

El nom de *Grup de Treball Estable de Religions* respon a:

Grup: Les religions formen part del GTER com a iguals i formen un equip, una pinya on les propostes sempre s'aproven per consens. És un espai de trobada, de relació, de cooperació i de coneixement de l'altre amb l'objectiu d'establir lligams d'amistat i de servei, més enllà de les limitacions teològiques que els diferencien.

Estable: Com que els objectius del GTER són recollir i treballar per les necessitats de les seves comunitats i de la societat catalana en general, es reuneixen d'una forma periòdica, regular, mínim un cop al mes.

Religions: El GTER és un grup de representants oficials de les confessions religioses més nombroses i arrelades al nostre país. Aquesta és la primera particularitat. Els representants no formen part del GTER a títol individual, sinó que participen amb el recolzament i la implicació de les seves confessions respectives (més endavant explicaré com el cercle es va ampliant).

A Catalunya tenim altres institucions privades o de la societat civil que fan un gran treball interreligiós. Tenim també el que han creat les administracions, sigui a nivell català o local, que procuren, en el marc de la separació entre religions i Estat, dins un model aconfessional, afavorir la llibertat religiosa i la col·laboració amb les religions. Vull agrair aquí el bon treball que estan fent tant la Direcció General d'Afers Religiosos (malgrat la manca de recursos que suporta i que ha dificultat les subvencions i convenis) com el Comissionat d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona. Els tres nivells (religions, privats, administracions) es complementen.

Les institucions religioses que conformen el nucli central del GTER són: l'Església Catòlica; el Consell Evangèlic de Catalunya (CEC); l'Església Ortodoxa del Patriarcat de Sèrbia i el Patriarcat Ecumènic de Constantinoble; la Comunitat Israelita de Barcelona (CIB); la Federació Islàmica de Catalunya (FICAT), a través del Consell Islàmic Cultural de Catalunya, i la Unió de Comunitats Musulmanes de Catalunya (UCIDECAT). (Aprofito per desitjar-los el millor en el mes sant del Ramadà).

Treball: És la segona particularitat. El GTER no és un lloc de diàleg doctrinal o de debat teològic. És un grup de col·laboració pràctica, en el qual es posa l'accent en la pedagogia de l'acció, perquè creiem que és a través d'una acció concertada que s'arriba a un intercanvi molt profund, a un diàleg intens i penetrant. De fet, l'acció, l'estar, configura la vida. Partim d'aquesta manera d'estar, realitzada en fets concrets, a fi de reflexionar sobre la nostra vida, per aprofundir en ella, en les seves causes i conseqüències; a fi d'anar veient en ella les petjades de Déu, que ens empeny a l'alliberament personal i comunitari.

Apostem per aquesta clau metodològica perquè és en l'acció, en la manera de viure, d'actuar, on es manifesta l'autèntica religiositat i espiritualitat, la forma esperançada de viure avui la vida. Aquesta clau pedagògica és fruit de la convicció de què en l'actuar diari es manifesta l'autèntica identitat, i perquè a través o per mitjà de l'acció es va modelant aquesta identitat. Es tracta d'allunyar-se tant d'un pur debat o estudi entre religions sense cap incidència en la realitat, com d'un activisme irreflexiu que no produeix més que cansament i dispersió. Quan es treballa junts al servei de la societat es coneixen les persones pels seus fruits, hi ha autocrítica i purificació, s'afinen i es perfeccionen les diverses concepcions. A nivell de model de societat, el treball conjunt a l'estil del GTER allunya la societat del patró assimilacionista (a l'estil francès) o multiculturalista (anglosaxó), que no han creat una societat cohesionada (per excés la primera i per defecte la segona) i opta per un model intercultural, que respecta el que és específic dins el marc comú de la societat catalana.

Els objectius concrets del GTER són:

- Potenciar la sensibilització, mitjançant cicles, jornades, intercanvis i debats, per conèixer les diferents expressions religioses presents a casa nostra.
- Treballar amb els diferents col·lectius religiosos i també laics, tot fomentant l'acostament.
- Atendre i coordinar les demandes que provenen de les diverses comunitats religioses.
- Potenciar la formació en diversitat religiosa. Per exemple, realitzant l'encàrrec de la Direcció General d'Afers Religiosos de fer enguany nous [cursos per a funcionaris](#), juntament amb ISCREB, Cristianisme i Justícia i Migra Studium.

- Preocupar-se per la ciutat, i molt especialment pel dolor a la ciutat, a fi de crear una ciutadania amb valors, amb un nivell humà digne.
- Vetllar per la prevenció i contribuir a la resolució de conflictes interreligiosos, per exemple en la creació de nous locals de culte.
- Convertir-se en un punt d'informació i de referència del diàleg pràctic entre les religions.
- Estar atents a l'establiment de noves comunitats religioses a Catalunya i ajudar-les a formar part de la societat catalana.
- Aconsellar i assessorar les administracions públiques sobre temes interreligiosos.
- Col·laborar o organitzar activitats que posin en relleu el fet religiós, com per exemple la [Setmana Mundial de l'Harmonia Interconfessional](#) al Parlament de Catalunya; les [Trobades Interreligioses Iberoamericanes](#) (Paraguay, Espanya, Panamà i enguany a Mèxic); el Dia mundial de la diversitat cultural per al diàleg i el desenvolupament de Nacions Unides.

El GTER s'estructura en **quatre cercles** o àmbits d'acció que es coordinen per una major eficàcia:

1. Un cercle de representants oficials i escollits per cadascuna de les cinc confessions religioses: el nucli del GTER. Es reuneixen mensualment per tractar propostes d'interès comú. La presidència és rotativa.
2. Un cercle de delegats en diferents àmbits més específics, les comissions, que coordinen actuacions segons les necessitats del moment (comissió de centres penitenciaris, comissió de migració, comissió de mediació...).
3. Un cercle ampliat amb d'altres representants oficials de religions formant el que es coneix com a Consell Interreligiós de Catalunya. Està format per la Comunitat Bahá'í, la comunitat Budista, la comunitat Sikh, la comunitat Taoista i l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies.
4. I un darrer cercle de grups territorials: són els GTER locals.

El GTER ha establert múltiples convenis de col·laboració: amb algunes administracions públiques, els estudis universitaris i també amb organismes internacionals: Religious for Peace (tant la delegació de Sud Amèrica com Europa); Plataforma interreligiosa "Marseille Esperance"; Secretaria General Iberoamericana; Plataforma Interconviccional de Brussel·les; Nacions Unides, etc.

En perspectiva d'una dècada, Déu n'hi do el que s'ha anat fent! Sobre tot tenint en compte que hem tingut, i sobretot tenim ara, una economia molt i molt precària.

Coneixem molt bé moltes de les nostres limitacions i equivocacions i segur que molts de vostès podrien ampliar la llista. Segur que no és ara i aquí on les hem de reconèixer, però les tenim.

Els membres del GTER hi hem posat el nostre esforç, traient hores de les nostres múltiples ocupacions. Però qui ha estat l'ànima, i el cos, del GTER ha estat en **Joan Hernández**, el nostre director durant tots aquests anys. El seu ha estat i és una feina vocacional, de dedicació constant i competent. Moltes gràcies, Joan.

Res més. Els agraïm a tots vostès la seva assistència a aquest acte, que considerem com un signe de suport a la col·laboració de les religions al servei de la societat catalana.

Moltes gràcies!